

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/569/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112207623
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Ďurian
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6112207623.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov Mgr. Dušana Ďuriana a JUDr. Renáty Deákovej, v právnej veci navrhovateľa BECK FINANC, s.r.o., IČO: 35830522, so sídlom v Bratislave, Rožňavská č. 1, zastúpeného právnym zástupcom Mgr. Peter Serina, advokátska kancelária s.r.o., IČO: 36858510, so sídlom v Bratislave, Poľnohospodárska č. 10, v mene ktorého koná Mgr. Peter Serina, advokát a konateľ, proti odporkyni I. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom v N. N., H. č. XXX, o zaplatenie 1.534,80 € s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa a odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 16C/245/2012-50 zo dňa 10.06.2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.279,- € spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9 % ročne od 14.11.2009 do zaplatenia (prvý výrok) p o t v r d z u j e .

Rozsudok okresného súdu vo výroku o trovách konania (tretí výrok) z r u š u j e a vec vracia okresnému súdu v tomto rozsahu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.279,- € spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 1.279,- € od 14.11.2009 do zaplatenia (prvý výrok), v prevyšujúcej časti návrh navrhovateľa zamietol (druhý výrok) a navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia (tretí výrok). V odôvodnení rozsudku okresný súd uviedol, že mal preukázané uzavretie kúpnej zmluvy č. 29017780 zo dňa 11.11.2009 medzi navrhovateľom a odporkyňou, na základe ktorej táto prevzala dojednaný tovar osobne pri podpise zmluvy; v kúpnej zmluve sa odporkyňa zaviazala zaplatiť kúpnu cenu do 13.11.2009, čo však neurobila. S obranou odporkyne, podľa ktorej kúpnu cenu nezaplatila z dôvodu, že tovar podľa kúpnej zmluvy jej mal byť podľa dohody predvedený technikom, čo sa však nestalo, sa okresný súd vysporiadal tak, že žiadna takáto dohoda z príslušných ustanovení kúpnej zmluvy nevyplýva; podľa okresného súdu predmetná kúpna zmluva a osobitné zmluvné dojednania boli zrozumiteľné s možnosťou odporkyne v lehote siedmich pracovných dní bez uvedenia dôvodu odstúpiť od zmluvy; zo skutočnosti, že nebolo sporné prevzatie tovaru odporkyňou, ďalej že sa zaviazala zaplatiť kúpnu cenu v sume 1.279,- € do 13.11.2009, ktorú nezaplatila, nevyužila možnosť v dojednanej lehote odstúpiť od kúpnej zmluvy a ani nereklamovala prípadné vady tovaru, či nepožadovala zníženie kúpnej ceny, vyvodil okresný súd povinnosť odporkyne zaplatiť uplatnenú istinu; v dôsledku omeškania odporkyne so zaplatením kúpnej ceny jej uložil aj povinnosť zaplatiť uplatnené úroky z omeškania. Uplatnenú zmluvnú pokutu dojednanú v časti I ods. 4 osobitných zmluvných ustanovení vo výške 20 % z kúpnej ceny v sume 255,80 € okresný súd zamietol s odôvodnením, že využíva svoje moderačné právo s prihliadnutím na nepriaznivú sociálnu situáciu odporkyne a neprímerane vysokú sankciu vo výške 1/5 kúpnej ceny považuje toto dojednanie

za neplatné. Svoje rozhodnutie oprel okresný súd o ustanovenia § 588, § 597 ods. 1 a 2, § 48 ods. 1, § 544 ods. 1, § 545, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.; o trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) v spojení s § 150 O.s.p. s odôvodnením, že „čiasťočne úspešný navrhovateľ si uplatnil trovy konania, avšak na strane odporkyne existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, nepriaznivá sociálna situácia, starobný dôchodca, preto súd navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal“.

Proti rozsudku okresného súdu vo výroku o trovách konania podal navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu včas odvolanie zo dňa 17.07.2013 (č.l. 55-56 spisu), ktorým navrhol zmenu rozsudku okresného súdu v zmysle priznania náhrady trov konania alebo aby odvolací súd výrok napadnutého rozsudku o trovách konania zrušil a vrátil okresnému súdu na opätovné rozhodnutie. Navrhovateľ uplatnil odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. (nesprávne právne posúdenie veci). V odvolaní uviedol, že samotné poberanie starobného dôchodku odporkyňou, ktorú okresný súd zaviazal na úhradu istiny s príslušenstvom, nemôže byť dôvodom na nepriznanie náhrady trov konania; okresný súd na jednej strane zaviazal odporkyňu na zaplatenie sumy 1.279,- € s príslušenstvom a na druhej strane z dôvodu jej nepriaznivej sociálnej situácie ju nezaviazal na zaplatenie náhrady trov konania v sume 214,82 €; z toho vyplýva, že ak odporkyňa môže zaplatiť istinu s príslušenstvom, môže zaplatiť aj náhradu trov konania. Navrhovateľ nevidel dôvody na prelomenie zásady úspechu v konaní; okresný súd mal odporkyňu zaviazat' minimálne na zaplatenie súdneho poplatku. Vyjadril názor, že bol v konaní v celom rozsahu úspešný, pretože nepriznanie zmluvnej pokuty v spotrebiteľskom spore je úvahou súdu, preto na jeho neúspech v tejto časti sa v zmysle § 142 ods. 3 O.s.p. neprihliada; okresný súd neprihliadol ani na skutočnosť, že jeho právny zástupca konal maximálne hospodárne, pretože sa nezúčastnil pojednávania, aby zbytočne v relatívne jednoduchej veci nezvyšoval trovy právneho zastúpenia. Na základe uvedeného žiadal priznať trovy právneho zastúpenia ako aj trovy odvolacieho konania.

Odporkyňa sa k doručenému odvolaniu navrhovateľa (č.l. 60 spisu) nevyjadrila.

Proti rozsudku okresného súdu podala včas odvolanie aj odporkyňa (č.l. 59-61 spisu), ktorým navrhla zmenu napadnutého rozsudku a zamietnutie návrhu navrhovateľa. V odvolaní odporkyňa uviedla, že návrh navrhovateľa považuje za neopodstatnený v celom rozsahu. Je pravda, že dňa 11.11.2009 uzavrela kúpnu zmluvu s navrhovateľom; v ten istý deň zaplatila sumu 20,- €; zostatok kúpnej ceny v sume 1.279,- € mala podľa dohody doplatiť dňa 13.11.2009 do 12:00 hod. ako to bolo poznačené aj v kúpnej zmluve; v tento deň však došlo k porušeniu povinnosti zo strany navrhovateľa, pretože dňa 11.11.2009 prevzala nerozbalený tovar podľa kúpnej zmluvy a na základe dohody mal dňa 13.11.2009 prísť ku nej technik, tovar rozbaľiť, predviesť ho a prevziať zostatok kúpnej ceny v sume 1.279,- €; dňa 13.11.2009 sa technik ani nikto od navrhovateľa nedostavil, ani sa telefonicky neozvali, preto tovar neprevzala a ani nemala možnosť zaplatiť zostatok kúpnej ceny; súčasný stav je taký, že technik do dnešného dňa neprišiel, nikto sa jej neospravedlnil, tovar má doma nerozbalený, nepoužíva ho, nie je jeho vlastníkom a je ho ochotná navrhovateľovi vrátiť; podľa jej názoru došlo zo strany navrhovateľa k porušeniu ustanovenia § 588 Občianskeho zákonníka; nie je ochotná platiť za tovar, ktorý nebol rozbalený, predvedený a odovzdaný, pretože môže byť nekvalitný a nefunkčný; jej skúsenosti s predajnými akciami bol taký, že tovar bol vždy odovzdaný technikom, riadne predvedený, na základe čoho po vykonaní týchto úkonov vždy zaplatila kúpnu cenu v hotovosti; nikdy neplatí poštovou poukážkou ani bankovým prevodom a v tomto prípade nemala s kým osobne jednat'; za tovar neodmietla zaplatiť, ale chcela platiť osobne, v hotovosti a v prítomnosti svedkov; na predvádzacej akcii nejednala s obchodným zástupcom (mužom), ale s obchodnou zástupkyňou (ženou), ktorej podpis na zmluve je nečitateľný; na predvádzaciu akciu prišla z dôvodu dojednať si návštevu technika na tovar, ktorý mala doma z predošlej akcie; pri výstupe z autobusu povedala delegátke svoju žiadosť o poslanie technika, táto povedala, že všetko vybaví; v priebehu akcie vyžrebovali aj jej čísla, pri stolíku povedala, že neprišla uzavrieť zmluvu, ale požiadať o sprostredkovanie technika, na čo ju delegátka poslala sadnúť; na konci akcie jej delegátka povedala, že na základe telefonátu s navrhovateľom má predchádzajúci tovar nechať nerozbalený a dať jej nový tovar s tým, že bude doplácať „1.299,00 korún“ a všetko je v zmluve; delegátke opakovane zdôraznila, že čaká na technika, pýtala sa, kedy príde a dostala odpoveď, že v piatok 13.11.2009 do 12:00 hod., čo poznačila aj na zmluvu, ktorú si však nemala možnosť skontrolovať; pri odchode z akcie mala tovar už v autobuse, hoci predtým tovar vždy nosil technik; nerozbalený tovar v kartónových škatuliach mala pripravený na súdnom pojednávaní k ohliadke a ak by sa dostavil zástupca

navrhovateľa, mohol si ho prevziať; odporkyňa vyjadrila presvedčenie, že kúpna zmluva nebola uzavretá korektne a čakaním na technika premeškala lehotu na odstúpenie od zmluvy; presnú adresu na vrátenie tovaru nepoznala, balíky sú ťažké, zaslanie poštou je pre ňu technicky nemožné a finančne náročné; okresný súd nezohľadnil všetky okolnosti, pretože si nechcela kúpiť nový tovar, ale žiadala o návštevu technika, ktorý doposiaľ neprišiel, tovar je nerozbalený a stále nachystaný na vrátenie; na záver navrhol návrh navrhovateľa zamietnuť.

Navrhovateľ sa k odvolaniu odporkyne vyjadril prostredníctvom svojho právneho zástupcu písomným podaním zo dňa 26.08.2013 (č.l. 68 spisu), v ktorom uviedol, že odporkyňa len opakuje skutočnosti, ktoré už uviedla v konaní a ku ktorým okresný súd zaujal stanovisko v odôvodnení napadnutého rozsudku; ak aj odporkyňa uvádza ďalšie skutočnosti, o ktorých sa nezmienila v priebehu konania, tieto sú v súčasnosti irelevantné, pretože dokazovanie bolo skončené a odporkyňa mala v konaní možnosť vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam; uvedenie nových skutočností nie je odvolacím dôvodom ani dôvodom na zrušenie napadnutého rozsudku, ktorý navrhol potvrdiť.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku, ktorým okresný súd uložil odporkyňi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.279,- € spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9 % ročne od 14.11.2009 do zaplatenia (prvý výrok) podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil; výrok napadnutého rozsudku o trovách konania (tretí výrok) odvolací súd podľa § 221 ods. 1 písm. f), písm. h) O.s.p. a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vec v tomto rozsahu vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie o trovách konania.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolanie odporkyne nie je podľa názoru odvolacieho súdu dôvodné.

Zo skutkového stavu zisteného okresným súdom vyplýva, že dňa 11.11.2009 uzavreli navrhovateľ a odporkyňa kúpnu zmluvu č. 29017780, predmetom ktorej bolo dodanie tovaru špecifikovaného v zmluve zo strany navrhovateľa a zaplatenie dojednanej kúpnej ceny v sume 1.299,- € zo strany odporkyne; sumu 20,- € uhradila odporkyňa pri podpise zmluvy a sumu 1.279,- € mala podľa dohody zaplatiť do 13.11.2009; zo zmluvy vyplýva, že tovar, ktorý bol predmetom kúpnej zmluvy prevzala odporkyňa osobne pri podpise zmluvy; odporkyňa v zmluve vyhlásila, že tovar jej bol riadne predvedený, boli jej poskytnuté všetky informácie týkajúce sa správneho používania tovaru, jeho údržby a podmienok jeho uskladnenia.

Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky odporkyne ako aj predchádzajúce konanie a napadnutý rozsudok okresného súdu a udáva, že sa v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi okresného súdu, v ktorých vyslovil záver, že odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi zostávajúcu časť dojednanej kúpnej ceny v sume 1.279,- € s príslušenstvom, v tomto smere si osvojuje dôvody napadnutého rozsudku okresného súdu a v zmysle § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. na ne v celom rozsahu poukazuje.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a reagujúc na odvolacie dôvody odporkyne odvolací súd udáva, že okresný súd na základe vykonaných dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p.), na ktoré aplikoval správne ustanovenie právneho predpisu a súčasne vec správne právne posúdil (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.); z dokazovania vyplýva, že navrhovateľ a odporkyňa uzavreli spornú kúpnu zmluvu (§ 588 Občianskeho zákonníka), navrhovateľ splnil svoju povinnosť dodať odporkyňi dojednaný tovar (tovar prevzala odporkyňa pri podpise zmluvy) a odporkyňa svoju povinnosť zaplatiť dojednanú kúpnu cenu v dohodnutom termíne nesplnila, preto ju okresný súd správne zaviazal

na zaplataenie nezaplataenej časti kúpnej ceny s príslušenstvom; naopak z dokazovania nevyplýva tvrdenie odporkyne o tom, že dňa 13.11.2009 mal prísť ku nej technik navrhovateľa, predviesť jej tovar, ktorý bol predmetom kúpnej zmluvy a prevziať zostatok kúpnej ceny (z kúpnej zmluvy vyplýva, že tovar bol odporkyni predvedený pred podpisom zmluvy) a na toto svoje tvrdenie do vyhlásenia dokazovania za skončené nenavrhol vykonať žiadne dokazovanie. Na ďalšie (nové) skutočnosti uvedené v odvolaní (nedostatok vôle na uzavretie kúpnej zmluvy) nemohol odvolací súd prihliadať pre nesplnenie podmienok v zmysle § 205a ods. 1 O.s.p., pretože uvedená skutočnosť sa netýka podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu alebo obsadenia súdu (§ 205a ods. 1 písm. a/ O.s.p.), nevyplýva z nej vada konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej (§ 205a ods. 1 písm. b/ O.s.p.), súčasne odporkyňa bola riadne poučená podľa § 120 ods. 4 O.s.p. (č.l. 32 spisu; č.l. 40 spisu; č.l. 49 spisu; § 205a ods. 1 písm. c/ O.s.p.) a mohla ju bez svojej viny uviesť do rozhodnutia súdu prvého stupňa (§ 205a ods. 1 písm. d/ O.s.p.). Uplatnené odvolacie dôvody odporkyne preto nemohli spôsobiť pochybnosti o vecnej správnosti napadnutého rozsudku okresného súdu.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutom vyhovujúcom výroku podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. v celom rozsahu ako vecne správny potvrdil; výrok rozsudku okresného súdu o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti nebol odvolaním dotknutý.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., súd rozhodnutie zruší, len ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Podľa § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p., súd rozhodnutie zruší, len ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Podľa § 221 ods. 2 O.s.p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prerušiť konanie, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do právomoci ktorého vec patrí.

Podľa § 142 ods. 2 O.s.p., ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu právo.

Podľa § 150 ods. 1 prvá veta O.s.p., ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať.

Odvolanie navrhovateľa proti výroku napadnutého rozsudku o trovách konania (tretí výrok) je dôvodné.

Okresný súd svoje rozhodnutie o nepriznaní pomernej časti trov konania navrhovateľovi a splnení podmienok na aplikáciu ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p. odôvodnil tým, že na strane odporkyne existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, pretože je v nepriaznivej sociálnej situácii a je starobná dôchodkyňa (tieto svoje závery však žiadnym spôsobom bližšie nekonkretizoval a zo spisu ani nevyplývajú žiadne dôkazy, z ktorých pre vyvodenie týchto záverov čerpal skutkové zistenia).

V občianskom súdnom konaní sa o náhrade trov konania rozhoduje podľa zásady zodpovednosti za výsledok (§ 142 ods. 1 O.s.p.) alebo zodpovednosti za zavinenie (§ 146 ods. 1 a 2 O.s.p.), prípadne za náhodu (§ 147 ods. 1 O.s.p.). Zásada zodpovednosti za výsledok (tzv. zásada úspechu alebo tzv. princíp úspešnosti) je zakotvená v ustanovení § 142 ods. 1 O.s.p., v dôsledku ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal; uplatnenie tejto zásady pri rozhodovaní o trovách sporového konania (len v sporovom konaní sa dá hovoriť o úspechu, resp. neúspechu účastníka konania). Základom pre priznanie nároku na náhradu trov konania je teda miera úspechu vo veci, ktorú súd zisťuje u navrhovateľa aj u odporcu. Miera úspechu vo veci sa zisťuje porovnaním uplatneného

návrhu (petitu) a výroku rozhodnutia, ktorým sa rozhodlo vo veci samej; výsledkom konania z tohto hľadiska preto môže byť (1) plný úspech jedného z účastníkov vo veci, (2) čiastočný úspech obidvoch účastníkov vo veci alebo (3) neúspech niektorého z účastníkov len v pomerne nepatrnej časti predmetu konania (vždy platí, že úspech navrhovateľa vo vzťahu k predmetu konania je súčasne v rovnakom rozsahu neúspechom odporcu vo vzťahu k tomuto predmetu konania). Čiastočný úspech vo veci zakladá nárok na pomerné rozdelenie náhrady trov konania alebo na rozhodnutie, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (§ 142 ods. 2 O.s.p.) a to v prípade keď pomer úspechu a neúspechu sporových strán je približne rovnaký (je zrejmé, že zákon nevyžaduje absolútnu rovnosť úspechu a neúspechu). Rozhodovanie o náhrade trov konania podľa čiastočného úspechu predpokladá, že sa predmet konania dá vyčíslieť v peniazoch. Aby čiastočný úspech založil nárok na čiastočnú náhradu trov konania je potrebné, aby išlo o prevažujúci úspech, t.j. aby po porovnaní procesnej úspešnosti obidvoch sporových strán zostala ešte suma opodstatňujúca záver o prevažnom úspechu jedného z účastníkov sporu s tým, že nesmie ísť o pomerne nepatrnú časť predmetu konania. V prípade neúspechu účastníka v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu, môže súd priznať účastníkovi plnú náhradu trov konania aj keď mal vo veci úspech len čiastočný (§ 142 ods. 3 O.s.p.). Súčasne platí, že na záver o plnom úspechu vo veci sa vyžaduje plný úspech aj v otázke príslušenstva uplatneného nároku, inak možno uvažovať len o aplikácii ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p. alebo § 142 ods. 3 O.s.p. v závislosti od miery neúspechu dotknutého účastníka konania v tejto časti predmetu konania, t.j. v časti uplatneného príslušenstva pohľadávky. V prípade, že niektorému z účastníkov konania vznikne na základe jeho (plného alebo pomerného) úspechu právo na náhradu trov konania od druhého účastníka konania, priznáva ustanovenie § 150 ods. 1 aspi://module='ASPI'&link='99/1963 Zb.%2523150'&ucin-k-dni='30.12.9999' O.s.p. súdu moderačné právo zmierniť dôsledky (dopady) ustanovení upravujúcich náhradu trov konania; pokiaľ sú splnené predpoklady uvedené v tomto ustanovení, môže súd výnimočne nepriznať náhradu trov konania (procesne) úspešnému účastníkovi konania, ktorému by inak priznal ich náhradu celkom alebo sčasti; predmetné ustanovenie tak v nadväznosti na ustanovenie § 1 aspi://module='ASPI'&link='99/1963 Zb.%25231'&ucin-k-dni='30.12.9999' O.s.p. napomáha zabezpečiť spravodlivú ochranu práv, ktorú aplikácia zásady zodpovednosti za výsledok, resp. zásady zodpovednosti za zavinenie vždy dôsledne neumožňuje. Citované ustanovenie § 150 aspi://module='ASPI'&link='99/1963 Zb.%2523150'&ucin-k-dni='30.12.9999' O.s.p. umožňuje súdu pri rozhodovaní o náhrade trov konania prihliadnúť výnimočne na zvláštnosti prejednávanej veci a prispieť tým k odstráneniu prípadnej tvrdosti, ktorú by inak vyvolalo uplatnenie jednotlivých zásad, na ktorých spočíva rozhodovanie o náhrade trov konania. Úvaha súdu, či sú splnené procesné predpoklady pre aplikáciu tohto ustanovenia, musí vždy vychádzať z posúdenia všetkých relevantných okolností konkrétnej veci. Predmetné ustanovenie preto nemožno interpretovať tak, že súdu umožňuje kedykoľvek a bez ohľadu na základné zásady rozhodovania o náhrade trov konania nepriznať náhradu trov procesne úspešnému účastníkovi konania. Výnimočnosť aplikácie tohto ustanovenia musí byť daná osobitnými okolnosťami, ktorých charakteristika musí byť v odôvodnení rozhodnutia vždy náležite vysvetlená a konkretizovaná. Pri posudzovaní, či v konkrétnej veci sú tieto dôvody dané, musí súd prihliadať na majetkové, sociálne, osobné a ďalšie pomery (treba zdôrazniť, že všetkých) účastníkov konania a vziať do úvahy nielen to, aké sú pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale súčasne aj to, aký bude dopad aplikácie § 150 aspi://module='ASPI'&link='99/1963 Zb.%2523150'&ucin-k-dni='30.12.9999' O.s.p. na (medziiným tiež majetkové) pomery účastníka na opačnej procesnej strane. Významným z hľadiska aplikácie tohto ustanovenia môže byť v určitej veci tiež to, za akých okolností bol nárok uplatnený na súde, aký bol postoj účastníkov k veci, ako pristupovali v priebehu konania k plneniu procesných povinností účastníka konania a podobne (porovnaj napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7MCdo/4/2012 zo dňa 27.11.2012, sp. zn. 3MCdo/30/2012 zo dňa 17.10.2013 ale aj sp. zn. 1MCdo/3/2009 zo dňa 25.06.2009). Je potrebné zdôrazniť, že ustanovenie § 150 ods. 1 O.s.p. dopadá na toho účastníka konania, ktorý by inak mal právo na náhradu trov konania. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo k určitej procesnej situácii; tento dôvod je teda daný charakterom tohto konania alebo charakterom procesnej situácie. Predmetné ustanovenie § 150 ods. 1 O.s.p. nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým treba pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnúť; nie je možné vykladať ho tak, že je naň možné prihliadnúť kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. Bez náležitého odôvodnenia splnenia výnimočných podmienok na aplikáciu ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p. je rozhodnutie nepreskúmateľné, čím dochádza k odňatiu možnosti účastníka konania konať pred súdom (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej

republiky sp. zn. 7Cdo/69/2013 zo dňa 02.10.2013). Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa je významným z hľadiska aplikácie § 150 O.s.p. nielen charakter konania alebo charakter procesnej situácie, ale i okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku na súde, postoj účastníkov v konaní s tým, že je potrebné prihliadať k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých účastníkov; je potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale treba zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia na majetkové pomery oprávneného účastníka. Vo všeobecnosti možno povedať, že vždy treba zvažovať okolnosti konkrétneho prípadu, a to nielen okolnosti spočívajúce vo veci, ale i okolnosti na strane účastníkov, a to nielen toho, v koho prospech má byť toto ustanovenie použité, ale aj na strane toho, komu inak patriaci nárok nie je priznaný, či totiž možno od neho spravodlivo požadovať, aby trovy konania znášal bez nároku na ich náhradu, keď mal v konaní úspech (porovnaj uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4MCdo/6/2013 zo dňa 25.11.2013, sp. zn. 4MCdo/4/2008 zo dňa 29.04.2009, sp. zn. 4MCdo/2/2008 zo dňa 25.02.2009). Judikatúra najvyššieho a ústavného súdu v súvislosti s aplikáciou ustanovenia § 150 O.s.p. zdôrazňuje potrebu riadneho preukázania a odôvodnenia splnenia výnimočných okolností hodných osobitného zreteľa v konkrétnom prípade, ktorý odôvodňuje nepriznanie náhrady trov konania inak úspešnému účastníkovi konania (porovnaj napríklad rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5MCdo/12/2008 zo dňa 14.10.2008 a nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS/122/2009 zo dňa 10.09.2009, sp. zn. I.ÚS/109/2009 zo dňa 24.06.2009, sp. zn. I.ÚS/248/2010 zo dňa 21.10.2010, sp. zn. I.ÚS/423/2010 zo dňa 04.06.2011 alebo sp. zn. III.ÚS/212/2009 zo dňa 10.11.2009).

Uvedenými závermi sa okresný súd pri rozhodovaní o trovách konania dôsledne neriadil a z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je možné zistiť splnenie všetkých podmienok na aplikáciu ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p. v prejednávanej veci (len všeobecné uvedenie, že odporkyňa je starobná dôchodkyňa a je v nepriaznivej sociálnej situácii, keď navyše na tieto závery nedáva spis žiadny podklad, nie je náležitým odôvodnením). Preto odvolací súd výrok napadnutého rozsudku o trovách konania zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. f) a písm. h) O.s.p. a vec podľa § 221 ods. 2 O.s.p. v tomto rozsahu vrátil okresnému súdu na ďalšie konania a nové rozhodnutie o trovách konania; v novom rozhodnutí o trovách konania rozhodne okresný súd aj o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.). V ďalšom konaní bude úlohou okresného súdu najmä zabezpečiť podklady na posúdenie tvrdených dôvodov hodných osobitného zreteľa na strane odporkyne (sociálna situácia odporkyne); ak dospeje k záveru, že sú splnené podmienky aplikácie ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p. náležite odôvodní výnimočnosť prípadu v prejednávanej veci na nepriznanie náhrady trov konania navrhovateľovi; v novom rozhodnutí o trovách konania výslovne stanoví aj pomer úspechu a neúspechu navrhovateľa a odporkyne vzhľadom na výsledok konania ako aj výšku do úvahy prichádzajúcich trov konania navrhovateľa (z ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p. totiž vyplýva, že toto zákonné ustanovenie možno použiť iba výnimočne a existenciu, resp. neexistenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov inak úspešnému účastníkovi konania treba posudzovať komplexne zo všetkých do úvahy prichádzajúcich hľadísk, t.j. nie iba z jedného hľadiska a rozhodnutie musí byť odôvodnené aj v otázke úspešnosti účastníka konania, ktorému by inak patrila náhrada trov konania). Len pre úplnosť (vzhľadom na obsah odvolania navrhovateľa) odvolací súd udáva, že medzi priznaním plnenia vo veci samej a priznaním náhrady trov konania nie je vzťah kauzality, t.j. aj keď je navrhovateľ vo veci samej v plnom rozsahu úspešný, neznamena to automaticky, že v mu v každom prípade bude priznaná aj náhrada trov konania a to práve v prípade, ak sú na nepriznanie náhrady trov konania úspešnému navrhovateľovi výnimočne splnené zákonné podmienky podľa § 150 ods. 1 O. s. p..

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.